

# **Izobraževanje odraslih v številkah**

Trendi in izzivi  
udeležbe

INFOGRAFIKE

## **Tiskana publikacija**

Naslov publikacije

**Izobraževanje odraslih v številkah**

Trendi in izzivi udeležbe

Avtorici

**Mag. Jasmina Mirčeva, dr. Tanja Rupnik Vec**

Založnik, kraj založbe, leto izdaje

**Andragoški center Slovenije, Ljubljana, 2025**

Recenzentki

**Dr. Nataša Potočnik, Jasmina Poličnik**

Lektor

**Primož Mušič**

Navedba izdaje/natisa, dotisa

**1. izd., 1. natis**

Oblikovalec/ilustrator

**Mojca Kotnik**

Kraj tiskarne in tiskarna

**Grafex D.o.o**

Naklada

**250 izvodov**

Elektronska izdaja

**<https://www.acs.si/digitalna-bralnica/izobrazevanje-odraslih-v-stevilkah/>**

# Kazalo

**04 Kaj boste našli v tej knjižici**

**05 Raziskave, ki spremljajo udeležbo  
v izobraževanju**

**07 Temeljni pojmi**

**08 Udeležba v programih formalnega  
in neformalnega izobraževanja**

08 Udeležba po letih

**09 Sociodemografski in poklicni podatki**

09 Udeležba po spolu

10 Udeležba po starosti

11 Udeležba po stopnji izobrazbe

12 Udeležba glede na zaposlitveni status

13 Udeležba glede na poklicni položaj

**14 Geografski podatki**

14 Udeležba glede na tip bivališča

15 Udeležba po regijah

## **16 Iskanje informacij**

- 16 Iskanje informacij glede na spol
- 17 Iskanje informacij glede na stopnjo izobrazbe
- 18 Iskanje informacij glede na dejavnost v izobraževanju in učenju
- 19 Uspešnost iskanja informacij glede na izobrazbo

## **20 Udeležba glede na željo po izobraževanju**

### **21 Razlogi za neudeležbo v izobraževanju**

- 21 Neudeležba glede na osebne in neosebne težave
- 22 Neudeležba glede na vrsto razlogov

## **24 Predstavitev skupin**

- 24 Zastopanost in prevladujoče značilnosti odraslih v posamezni skupini
- 25 Delež oseb v skupinah, ki se izobražuje

## **26 Razlogi za udeležbo in neudeležbo po skupinah**

- 26 Razlogi za udeležbo po skupinah
- 28 Razlogi za neudeležbo po skupinah

# Kaj boste našli v tej knjižici?

Ta knjižica omogoča hiter vpogled v najpomembnejše podatke iz raziskave o učenju in izobraževanju odraslih, ki se je v Sloveniji izvajala v letih 2007, 2011, 2016 in 2022.<sup>1</sup> Bralca seznani s temeljnimi pojmi, metodologijo raziskave in ključnimi ugotovitvami, ki so rezultat spremljanja udeležbe odraslih v izobraževanju na evropski in nacionalni ravni.

Podatki so bili pridobljeni z vprašalnikom za spremljanje učenja in izobraževanja odraslih (UIO, SURS) (AES – Adult Education Survey). Ta omogoča sledenje stanja v izobraževanju odraslih in se izvaja vsakih pet oziroma šest let v državah EU in širše. Namen te knjižice je vizualno nazorna predstavitev izsledkov, ki najširšemu občinstvu omogoča hiter vpogled in razumevanje izobraževalnih trendov in potreb v Sloveniji in Evropi. Poudarjen je nacionalni del raziskave, ki odraža aktualne razmere in potrebe v izobraževanju odraslih v Sloveniji.

Vsebinske in metodološke podrobnosti raziskave so dostopne na spletnih straneh ACS in SURS. Knjižica je sestavni del projekta »Izobraževanje odraslih v številkah: Analiza podatkov ankete o izobraževanju in učenju odraslih«, katerega namen je pokazati, v kolikšni meri so odrasli udeleženi v formalnem, neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju, na katere načine pridobivajo znanje, kakšen odnos imajo do izobraževanja in kateri so njihovi razlogi za (ne)udeležbo.

Vabimo vas, da v tem kratkem pregledu spoznate ključne trende in izzive udeležbe v izobraževanju odraslih.

**Jasmina Mirčeva in Tanja Rupnik Vec**

---

<sup>1</sup> Raziskava se je prvotno imenovala Raziskava o izobraževanju odraslih v Sloveniji.

## Raziskave, ki spremljajo udeležbo v izobraževanju

Udeležba odraslih v različnih oblikah izobraževanja in učenje odraslih je predmet več raziskav:

### Raziskava o izobraževanju in učenju odraslih (Adult Education Survey)

Namen raziskave je prikazati, v kolikšni meri so odrasli udeleženi v formalnem in neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju, na kakšne načine pridobivajo znanje (vsebine, metode, trajanje, način izvajanja, stroški), kakšen odnos imajo odrasli do izobraževanja (razlogi za udeležbo oz. neudeležbo, zadovoljstvo z izobraževanjem, želja po še večji udeležbi v izobraževanju) ter kako ocenjujejo svoje znanje tujih jezikov. Raziskava UIO meri udeležbo v izobraževanju v obdobju 12 mesecev pred intervjuvanjem. Izvaja se vsakih pet oz. šest let, doslej v letih 2007, 2011, 2016 in 2022 (SURS, 2022).

### Raziskava o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (Labour Force Survey)

Namen raziskave je prikaz stanja in sprememb na slovenskem trgu dela – velikosti, strukture in značilnosti aktivnega in neaktivnega prebivalstva v Sloveniji in drugih evropskih državah. Posamezna raziskava se izvaja v štirih valih, približno na vsake tri mesece, za referenčno obdobje pa se v raziskavi privzame štiri tedne pred intervjuvanjem. V raziskavo so vključena tudi vprašanja o udeležbi v formalnem in neformalnem izobraževanju v obdobju zadnjih 12 mesecev pred intervjuvanjem (SURS, 2024).

**Mednarodna raziskava o kompetencah odraslih**  
(Programme for the International Assessment of Adult Competences)

Namen raziskave je izmeriti spretnosti/kompetence odraslih (npr. besedilne, matematične, spretnosti reševanja problemov v tehnološko bogatem okolju) prebivalcev, starih od 16 do 65 let, meri pa tudi udeležbo odraslih v organiziranih izobraževalnih dogodkih v dvanajstih mesecih pred intervjuvanjem oziroma testiranjem (ACS, 2024).

**Globalno poročilo o učenju in izobraževanju odraslih**  
(Global report of adult learning and education)

Za potrebe spremljanja izobraževanja odraslih v državah članicah je organizacija UNESCO lansirala serijo poročil GRALE, ki med drugim zajemajo tudi spremljanje udeležbe v izobraževanju odraslih. V obdobju 2009–2022 je bilo izdanih pet poročil, v vseh je bila vključena tudi Slovenija. Vzorec, metodologija in čas merjenja so zaradi raznolikosti držav v svetu prilagojeni meritvam posameznih držav. Konec leta 2026 bo objavljeno šesto poročilo.

## Temeljni pojmi

### Vseživljenjsko učenje

Vseživljenjsko učenje obsega učenje od predšolske dobe do poučkovitvenih let, vključujoč celoten spekter formalnega, neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja. Zajema vse učne aktivnosti, ki se jih lotevamo skozi življenje z namenom, da izboljšamo znanje, spretnosti in kompetence na osebnem, državljskem, družbenem in/ali zaposlitvenem področju.<sup>2</sup>

### Formalno izobraževanje (formal education)

je izobraževanje, ki privede do neke vrste formalno potrjenih izobraževalnih izidov, kot so dosežena stopnja izobrazbe, diploma ali poklicna kvalifikacija.<sup>3</sup>

### Neformalno izobraževanje (non-formal education)

je izobraževanje, ki ni namenjeno pridobivanju formalnega izkaza, kot je spričevalo, diploma, javno priznana stopnja izobrazbe ali usposobljenosti, temveč zadovoljitvi drugih izobraževalnih potreb in/ali interesov udeleženca izobraževanja, ki jih ta želi ali namerava pridobiti.<sup>4</sup>

### Priložnostno učenje (informal learning)

se nanaša na učenje, ki poteka običajno zunaj formalnega izobraževalnega okolja, pogosto brez načrtovanega učnega programa, ciljev ali metod. Priložnostno učenje je vsakodnevno pridobivanje znanj in spretnosti, ki se zgodi v vsakdanjem življenju brez namere po strukturiranem učenju. Gre za proces, v katerem se posameznik uči prek izkušenj, socialnih interakcij in preizkušanja lastnih zamisli.<sup>5</sup>

---

<sup>2</sup> EU Council Resolution, 27 June 2002: 2002/C 163/01

<sup>3</sup> Jelenc (2016)

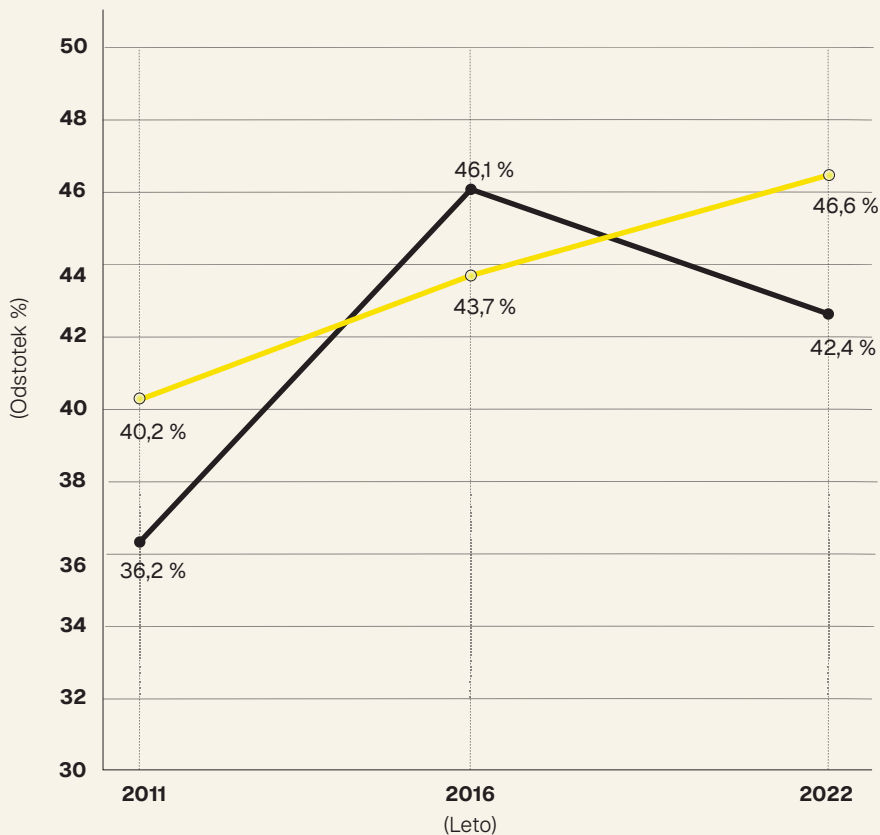
<sup>4</sup> Jelenc (2016)

<sup>5</sup> Livingstone (2001)



## Udeležba po letih

Delež prebivalcev v starosti 25 do 64 let  
v programih formalnega in neformalnega  
izobraževanja v letih 2011, 2016, 2022,  
v Sloveniji in povprečno v EU (27 držav)



## Udeležba po spolu

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja po spolu v Sloveniji in v EU (27 držav)



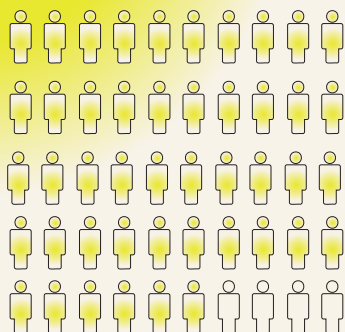
39,1 %

Moški



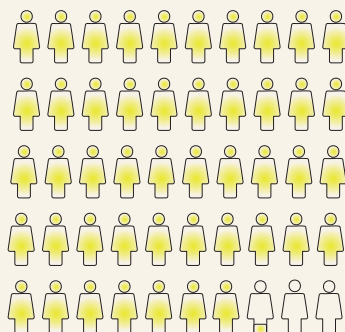
46 %

Ženske



46 %

Moški

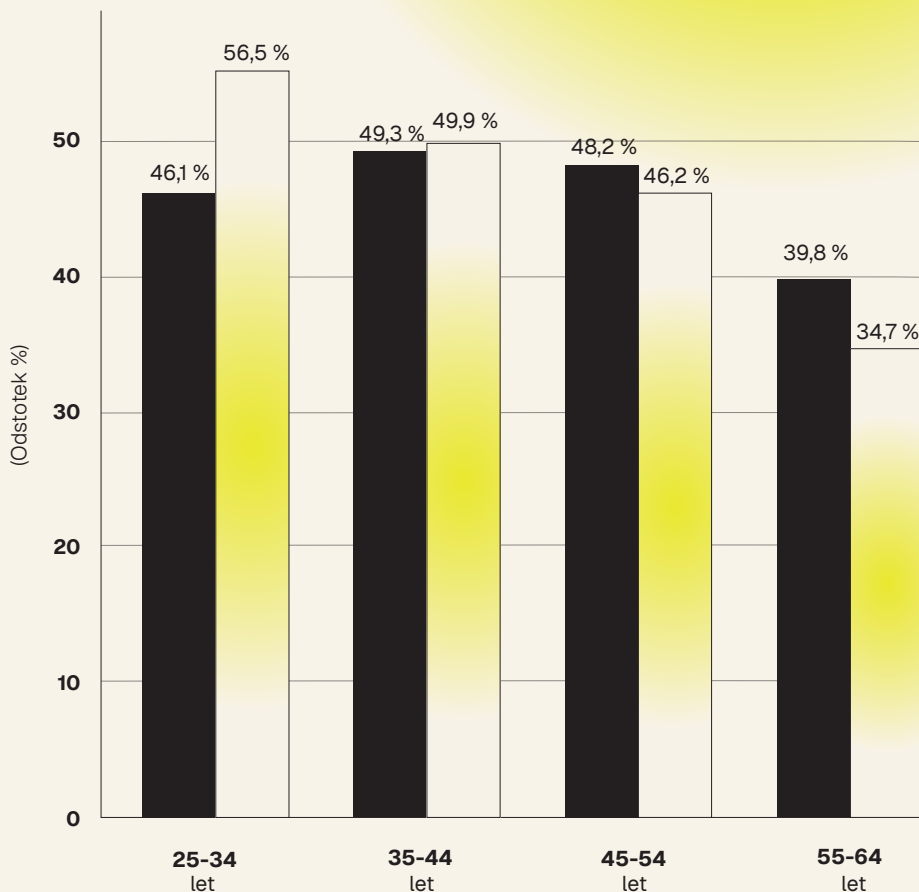


47,2 %

Ženske

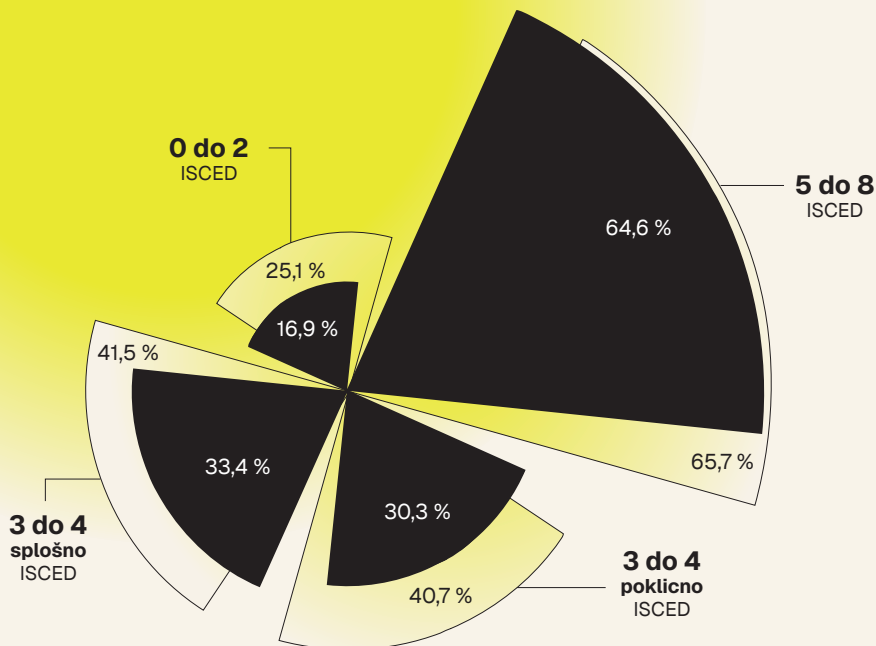
## Udeležba po starosti

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja po starosti v Sloveniji in v EU (27 držav)



## Udeležba po stopnji izobrazbe

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja po izobrazbi v Sloveniji in v EU (27 držav)

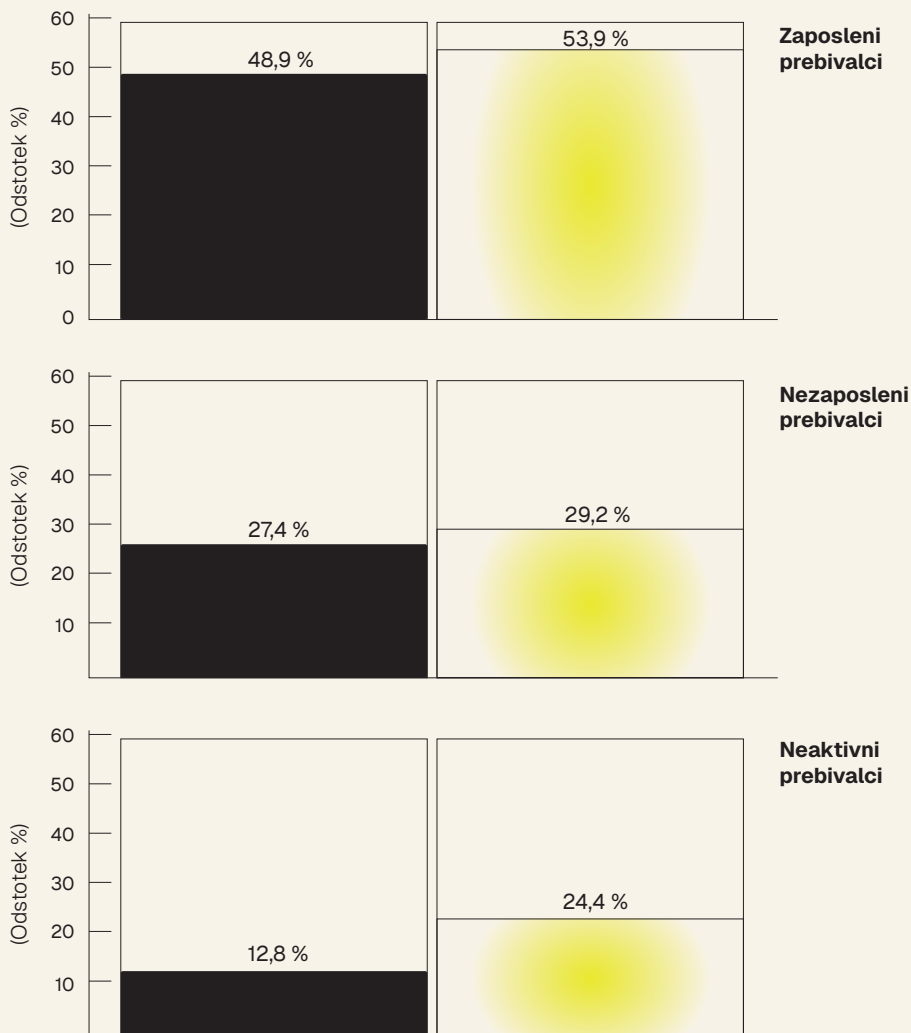


### Legenda

|         |                                                                                                |         |                                                                                    |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------|
| ISCED 0 | Predšolsko izobraževanje (vrtec, zgodnje otroštvo)                                             | ISCED 5 | Kratkoročni terciarni programi (visokošolski programi, ki trajajo manj kot 3 leta) |
| ISCED 1 | Osnovnošolsko izobraževanje (prva stopnja, običajno od 6. leta dalje)                          | ISCED 6 | Prva stopnja terciarnega izobraževanja (dodiplomski študij – npr. diplomar)        |
| ISCED 2 | Nižje sekundarno izobraževanje (druga stopnja osnovne šole ali nižja srednja)                  | ISCED 7 | Druga stopnja terciarnega izobraževanja (magistrski študij – npr. magisterij)      |
| ISCED 3 | Višje sekundarno izobraževanje (srednja šola, gimnazija, poklicne šole)                        | ISCED 8 | Doktorski ali enakovredni programi (doktorski študij)                              |
| ISCED 4 | Postsekundarno, neterciarno izobraževanje (dodatno poklicno usposabljanje, ki ni visokošolsko) |         |                                                                                    |

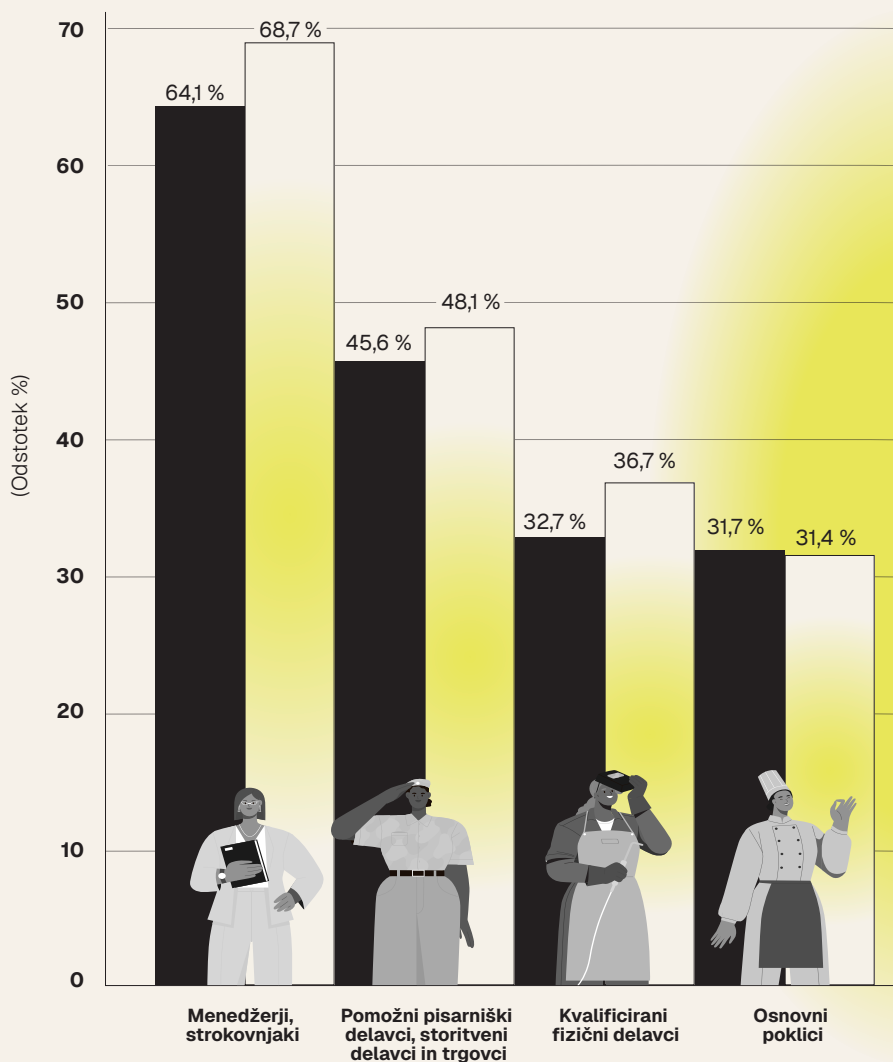
## Udeležba glede na zaposlitveni status

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja glede na zaposlitveni status v Sloveniji in v EU (27 držav)



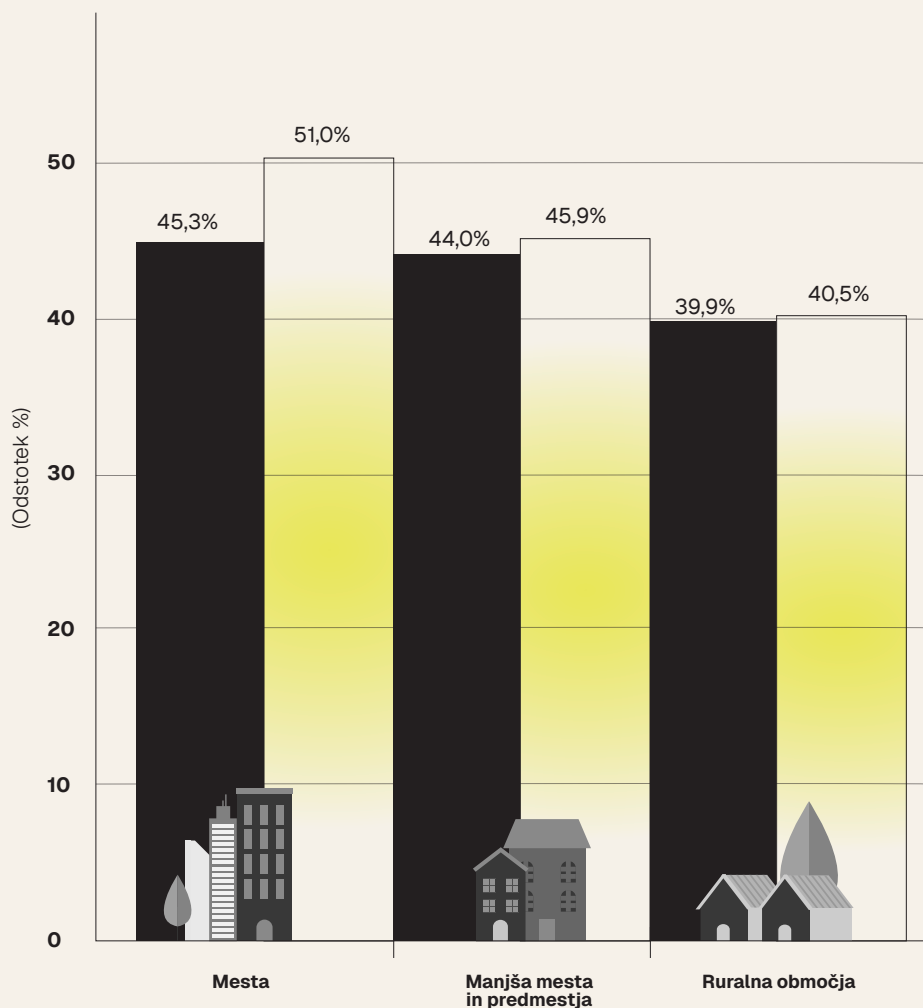
## Udeležba glede na poklicni položaj

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja glede na poklicni položaj



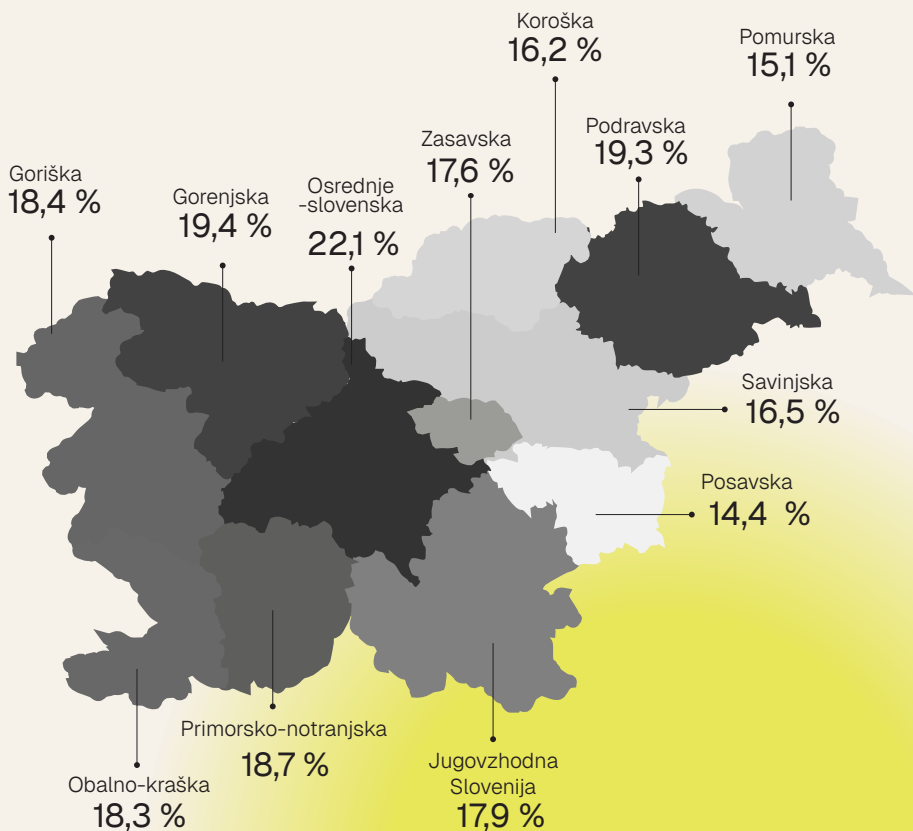
## Udeležba glede na tip bivališča

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja glede na tip bivališča v Sloveniji in v EU (27 držav)



## Udeležba po regijah

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let v programih formalnega in neformalnega izobraževanja po regijah v Sloveniji



Vir: Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu<sup>6</sup>, SURS, 2021

6 Ker Anketa o izobraževanju in učenju odraslih podatkov o stanju udeležbe po regijah ne zajema, so ti podatki izjemoma prikazani na podlagi raziskave o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu.



## Iskanje informacij glede na spol

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let, ki so iskali informacije, glede na aktivnost v različnih programih izobraževanja v Sloveniji

Leto zajema podatkov: **2022**  
Iskalci informacij: **28,9 %**

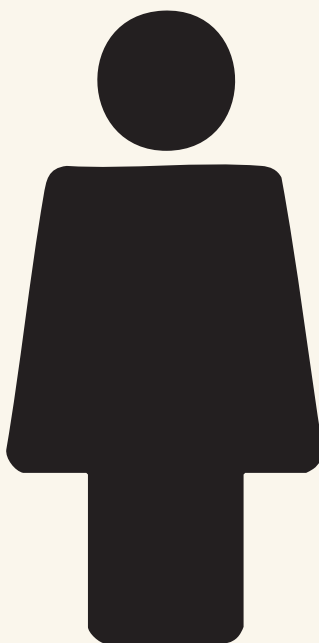
Moški

**23,2 %**



Ženske

**35,0 %**

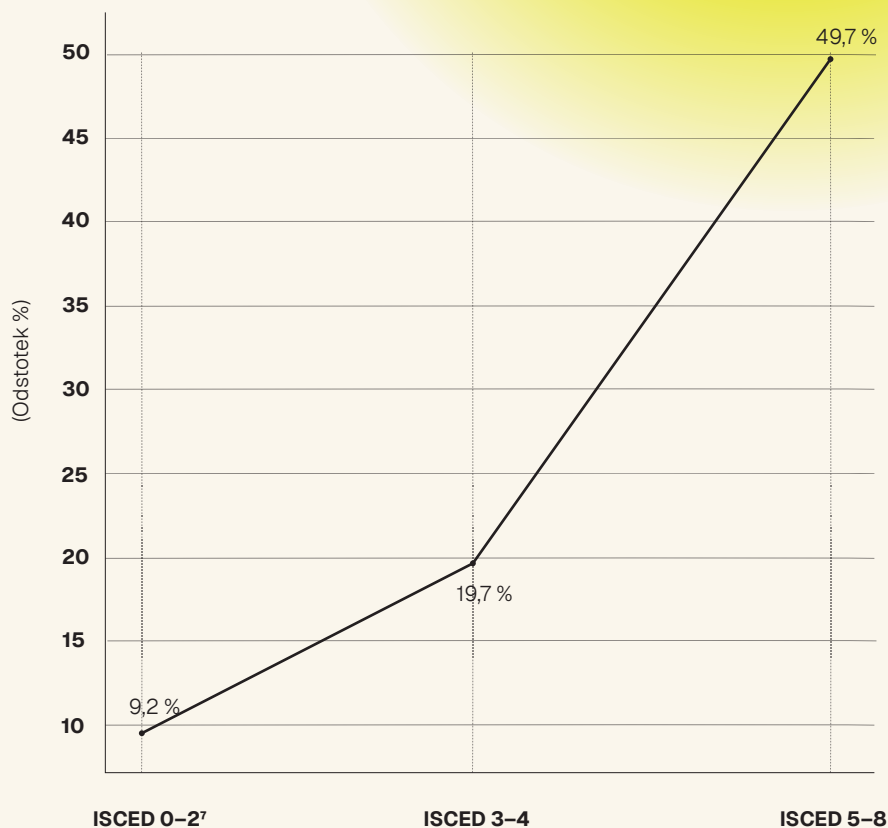


## Iskanje informacij glede na stopnjo izobrazbe

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let, ki so iskali informacije, glede na stopnjo izobrazbo v Sloveniji

Leto zajema podatkov: **2022**

Iskalci informacij: **28,9 %**



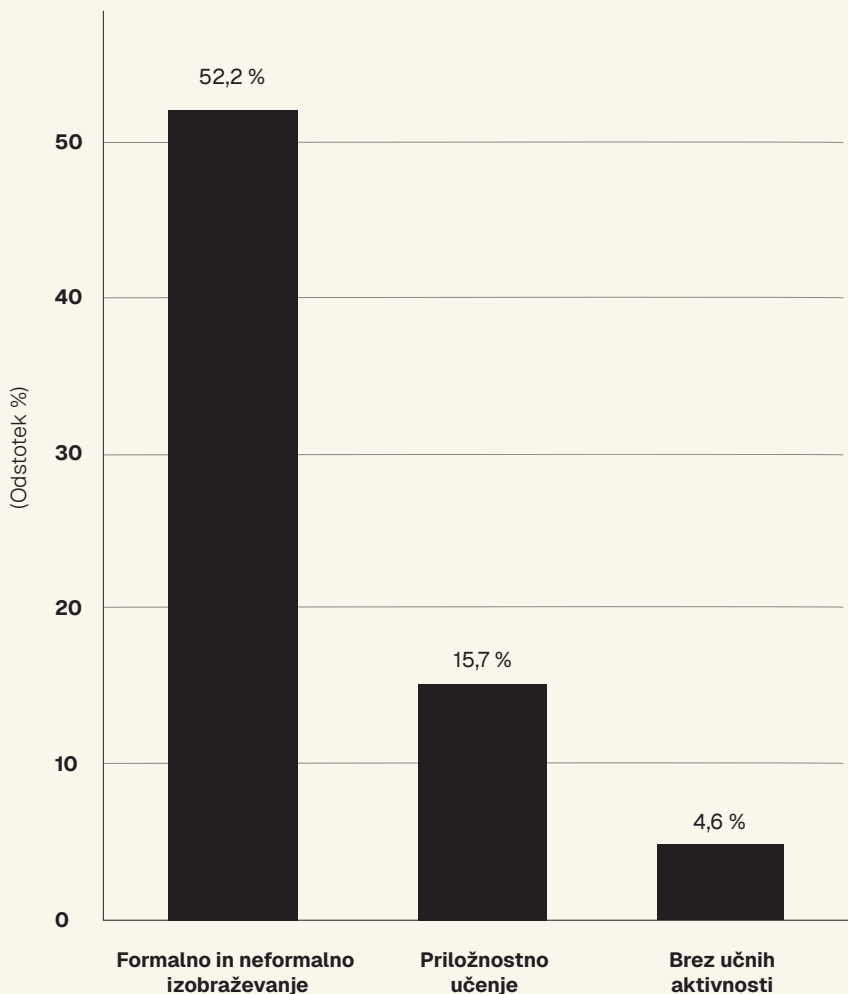
Vir: Adult Education Survey, EUROSTAT 2022

<sup>7</sup> Razlago izobrazbenih stopenj glejte na strani 12

## Iskanje informacij glede na dejavnost v izobraževanju in učenju

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let, ki so iskali informacije, glede na dejavnost v izobraževanju in učenju v Sloveniji

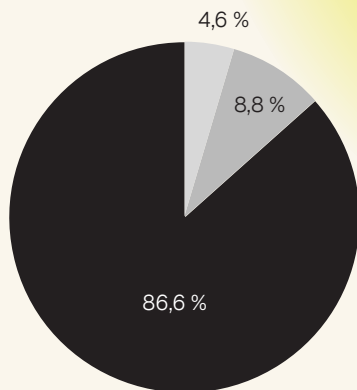
Leto zajema podatkov: **2022**  
Iskalci informacij: **28,9 %**



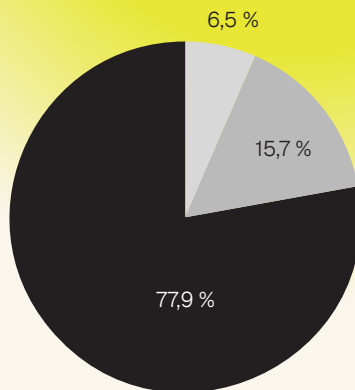
## Uspešnost iskanja informacij glede na izobrazbo

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let, ki so uspešno ali neuspešno iskali informacije v zvezi z možnostmi za izobraževanje, glede na stopnjo izobrazbe v Sloveniji

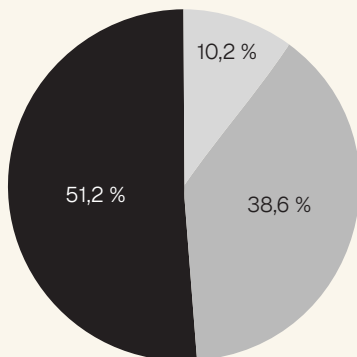
Leto zajema podatkov: **2022**



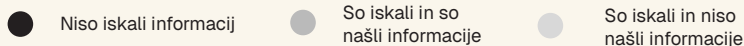
**Osnovnošolska ali manj**



**Srednješolska**



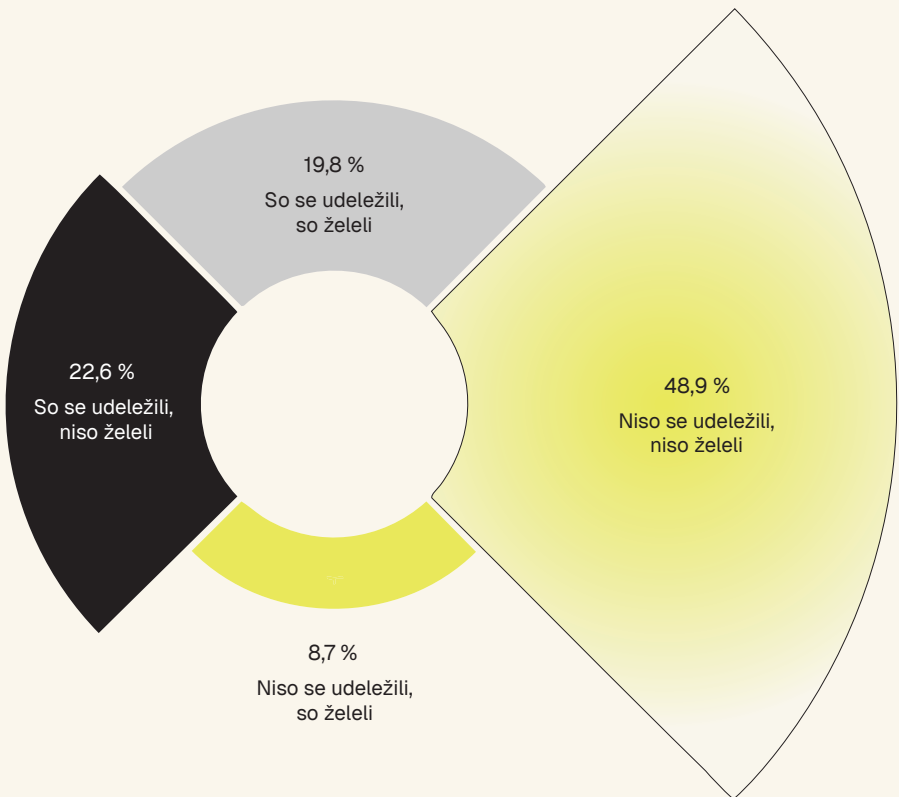
**Višješolska, visokošolska**



## Udeležba glede na željo po izobraževanju

Delež prebivalcev v starosti od 25 do 64 let glede na udeležbo v programih formalnega in neformalnega izobraževanja in glede na željo po udeležbi v izobraževanju odraslih

Leto zajema podatkov: **2022**

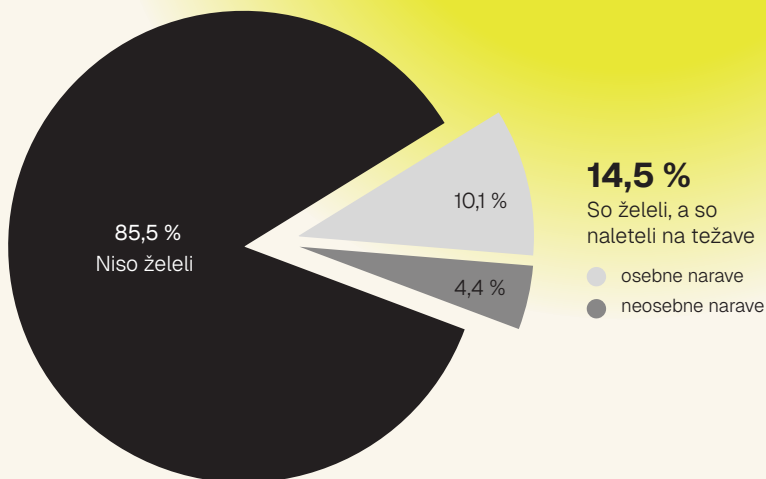


## Neudeležba glede na težave osebne in neosebne narave

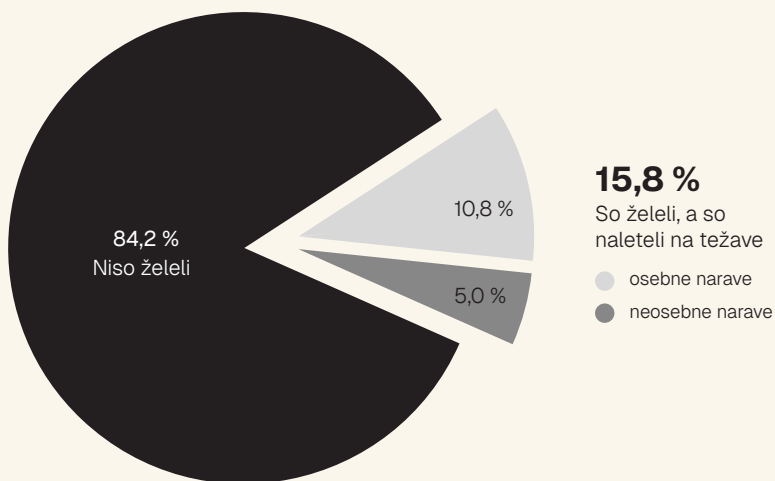
Razlogi za neudeležbo prebivalcev  
v starosti od 25 do 64 let, ki se  
izobraževanja niso udeležili

Leto zajema podatkov: **2022**

  
**Moški**



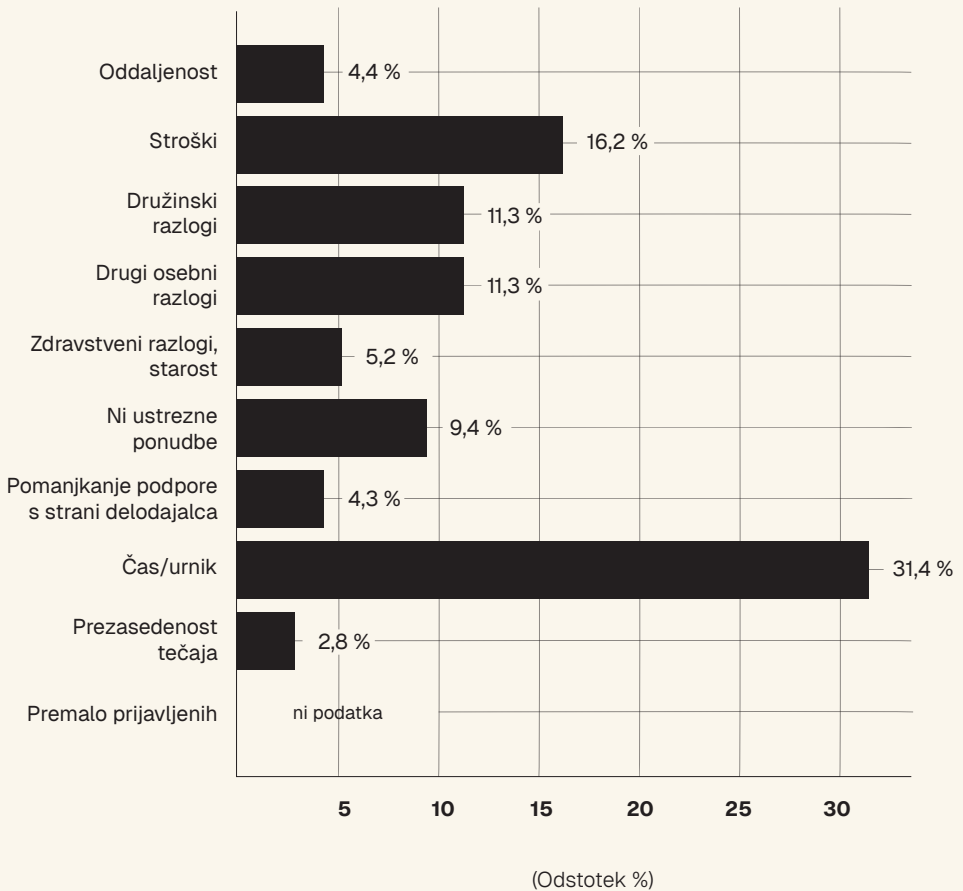
  
**Ženske**



## Neudeležba glede na vrsto razlogov

Vrste razlogov za neudeležbo  
v programih formalnega in  
neformalnega izobraževanja

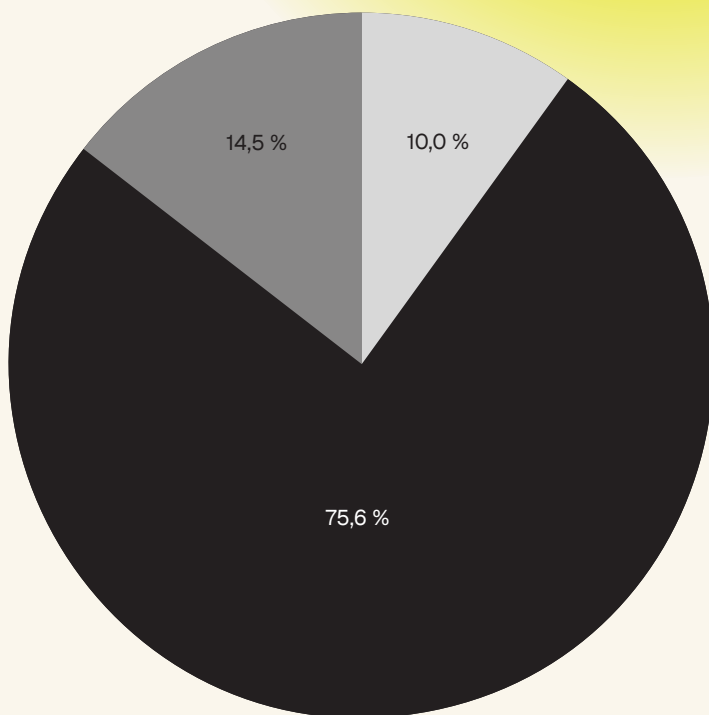
Leto zajema podatkov: **2022**



## Neudeležba glede na vrsto razlogov

Deleži oseb, ki se niso želele  
izobraževati, glede na razlog  
za neizobraževanje

Leto zajema podatkov: **2022**



● Osebni razlogi    ● Drugi razlogi    ● Ne potrebujem izobraževanja



## Zastopanost in prevladujoče značilnosti odraslih v posamezni skupini

Z metodo analize skupin smo določili tri skupine udeležencev:



### Brezposelni (5,5%)

Skupina 1



Nižja ali srednja  
poklicna šola  
(32,5 %)

#### Starost

24 - 34 let  
(30,4 %)



Do 700 eur  
(36,1%)

#### Počutje

Zelo dobro  
in dobro  
(62,6 %)



### Neaktivni (15%)

Skupina 2

(upokojenci, učeči se, nezmožni za delo  
ter tisti, ki skrbijo za gospodinjstvo)



Nižja ali srednja  
poklicna šola  
(36,8 %)

#### Starost

55 - 64 let  
(76,5 %)



701 do 1500 eur  
(30,6 %)

#### Počutje

Dobro in srednje  
(70,8 %)



### Zaposleni (79,5%)

Skupina 3



Višješolska/  
visokošolska/  
univerzitetna  
(50,6 %)

#### Starost

35 - 44 let  
(30,1%)



3001 eur  
(25,7 %)

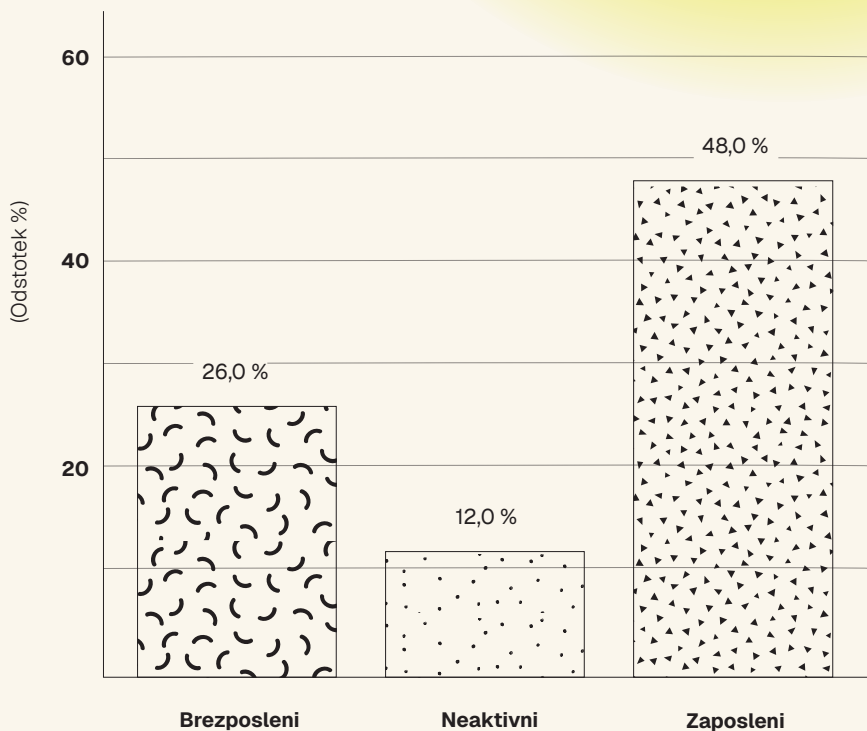
#### Počutje

Zelo dobro  
in dobro  
(85,3%)

## Delež oseb v skupinah, ki se izobražuje

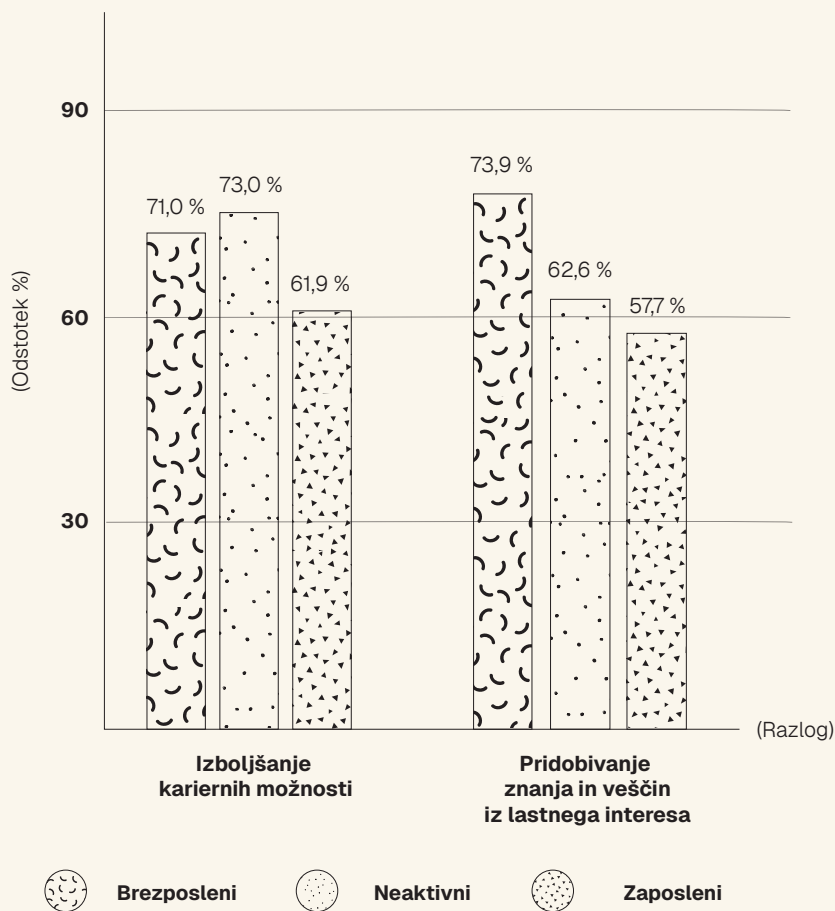
Leto zajema podatkov: **2022**

**Osebe, ki se izobražujejo**

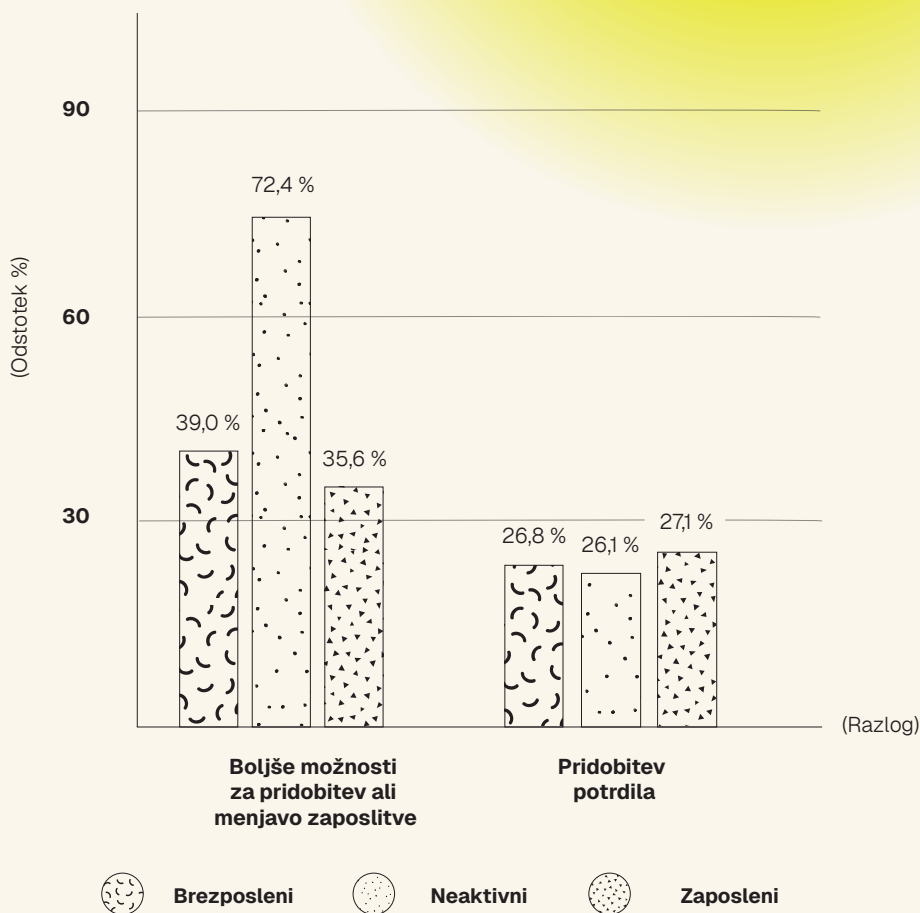


## Razlogi za udeležbo po skupinah (Prvi del)

V vseh treh skupinah med tistimi, ki se izobražujejo, med razlogi za izobraževanje največ oseb navaja:



## Razlogi za udeležbo po skupinah (Drugi del)



## Razlogi za neudeležbo po skupinah



### Brezposleni



»Izobraževanje je  
predrago.«  
(25,3 %)



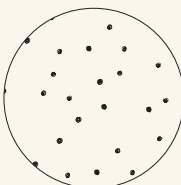
»Družinske obveznosti.«  
(20,9 %)



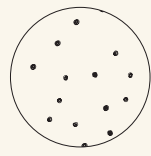
»Ni bilo primernega  
izobraževanja zame.«  
(17,1 %)



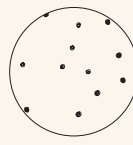
### Neaktivni



»Drugi osebni razlogi.«  
(25,9 %)



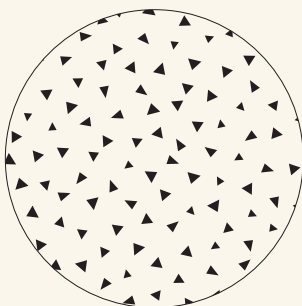
»Zdravstveno stanje.«  
(20,1 %)



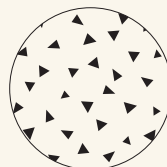
»Družinske obveznosti.«  
(18,5 %)



### Zaposleni



»Časovna  
stiska.«  
(42,9 %)



»Družinske obveznosti.«  
(23,3 %)





INFOGRAFIKE

# Izobraževanje odraslih v številkah

Trendi in izzivi udeležbe



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

